

کانون وکلای ایرانی در آمریکا

حقوق زندانیان و محکومان در نظام جمهوری اسلامی ایران

نوید ر. ساتو

این نامه غیررسمی تنها به منظور بحث و تبادل نظر و اندیشه در موارد مشخص مندرج در آن تهیه شده است و نمی‌بایست مشاوره حقوقی قلمداد گردد.

دموکراسی فقط یک واژه است و بس؛ این شماست که به آن معنا می‌دهید. (رمزی کلارک)

پیش‌زمینه

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با هم‌پرسی برگزار شده در دوم آبان ۱۳۵۸ به تصویب رسید، و سپس در ششم مرداد ۱۳۶۸ مورد اصلاح و تجدیدنظر قرار گرفت. قانون اساسی در واقع چارچوبی را بنا می‌نهد که در آن می‌توان - و می‌بایست - از حقوق مردم ایران پاسداری کرد.

در اصل ۳ این قانون اساسی چنین آمده است: «دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم، همه امکانات خود را برای امور زیر به کار برد»^۱:

«تأمین آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در حدود قانون»^۲ و «تأمین حقوق همه‌جانبه افراد از زن و مرد و ایجاد امنیت قضایی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون»^۳.

در قانون اساسی ایران اصول و مواد قانونی در این زمینه به چشم می‌خورند، و از همین دست‌اند منابعی که بر طبق قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی، از حقوق زندانیان و محکومان محافظت می‌کنند.

نوید ر. ساتو نامزد دکتری علوم حقوقی در امریکن یونیورسیتی (American University) دانشکده حقوق و آشنیگتن دی. سی. است. وی مدرک کارشناسی (لیسانس) و کارشناسی ارشد (فوق‌لیسانس) خود را در رشته حقوق، از دانشگاه شهید بهشتی (دانشگاه ملی سابق) دریافت کرده است. افزون بر آن، ایشان کارشناس ارشد آیین‌نامه بازرگانی از دانشگاه حقوق نیویورک (سال ۲۰۰۷ میلادی/۱۳۸۶ خورشیدی)، نیز هست.

^۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اصل ۳

^۲ پیشین، اصل ۳، ماده ۷

^۳ پیشین، اصل ۳، ماده ۱۴

هیئت مدیره

نیما میلانی نیا - ویلسون

سونسینی گودریچ و روزاتی -

شرکت حرفه ای

پانته ا عبداللهی - پال، هیستینگس،

جانوفسکی و والکر - شراکت با

مسئولیت محدود

سلمان علمی - اشکرافت و گرل -

شراکت با مسئولیت محدود

هانی گنجی - دانشگاه کالیفرنیا -

دانشگاه حقوق هیستینگس

کتایون گشتاسی - گروه

مشاورتی کمک - به ثبت رسیده

فرشاد فرزاد - پرکینز، کوی -

شراکت با مسئولیت محدود

کفاه ب. مانا - نویسنده

نیکی مور - ویلمر، کاتلر،

پیکرینگ، هیل و دور - شراکت با

مسئولیت محدود

کارن استاد - موریسون و فورستر

- شراکت با مسئولیت محدود

آنتونی ب. رواتی - گروه حقوقی

لوتوس

شهر روز ر. شهینواز - سکادن،

ارپس، سلیت، میگر و فلم -

شراکت با مسئولیت محدود

امیر طوسی - وزارت دادگستری

امریکا

هرمین والیزاده - برینکس، هوفر،

گیلسون و لیون

مشاوران

جیمی آبادیان

نادر اهری

سیروس امیر-مکری

مایکل فرهنگ

بابک حقوقی

حوری خلیلیان

علی م. م. مژدهای

حمید رعت جو

سیما صرافان

سروش ریچارد شهبابی

عالیجناب اشلی

افسانه تندر

فرزاد طباطبایی

به علاوه، نگارنده متخصص در بهسازی قانونی، داریی‌های خارجی و حقوق نیروهای کار و جز آن، در خاورمیانه – و به ویژه ایران – است. برای طرح هرگونه پرسش و اظهار نظر، ن. ک.

navidsato@gmail.com

ایران در تاریخ ۳ تیر ۱۳۵۴، پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) را که شامل قوانین و مقررات پشتیبانی و محافظت از زندانیان و محکومان است، به تصویب رساند.^۱ با توجه به عضویت ایران در سازمان ملل، این کشور بر طبق اعلامیه جهانی حقوق بشر، مقید است که به نوبه خود حقوق زندانیان و محکومان را پاس بدارد. گردن نهادن به این پیمان‌ها برای ایران اجباری است و اینها با پذیرش و تصدیق طرفین در قانون داخلی ایران وارد شده اند. بر طبق ماده ۹ قانون مدنی ایران، قراردادهای بین‌المللی که پیرو این قوانین تصویب شده‌اند، برابر با قوانینی هستند که در مجلس به تصویب رسیده‌اند. نظام‌نامه کیفری اسلامی ایران (حقوق جزایی اسلامی) و اصول محاکمات در دادگاه‌های عمومی و دادگاه‌های انقلابی جنایی (نظام نامه اصول جنایی) دربرگیرنده شرایطی هستند که اجرای این حقوق را به دست مأموران اجرای قانون، تضمین می‌کند.^۲

با این‌همه، اجرای این اقدامات ایمنی قانونی در حفاظت از حقوق زندانیان و محکومان به خاطر رواج فساد در ایران با موانع بسیاری روبه‌رو شده است. گرچه نمی‌توان اقدامات ایمنی مذکور را تا آنجا که قانون اجازه بدهد به اجرا نهاد، اما با این حال اصول پیشگام عمده و مهمی در به رسمیت شناختن قانونی و سیاسی این اقدامات به‌شمار می‌آیند. این نوشته در واقع نگرشی است کوتاه به حقوق افرادی که بنا بر قانون ایران در زندان به سر می‌برند یا بازداشت شده‌اند. هدف متن حاضر لزوماً برداشت جامع و کاملی از حقوق زندانیان در ایران نیست. در صورتی که فردی را می‌شناسید که در ایران زندانی و یا محکوم به زندانی است و یا به حبس محکوم شده است، لازم است با وکیل آشنا به قوانین ایران تماس بگیرید.

۱. برائت (از جرم)

در اصل ۳۷ قانون اساسی ایران به تصریح چنین آمده است: «اصل، برائت است و هیچ‌کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود، مگر اینکه جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد». این اصل تقریباً در تمامی کشورهای متمدن به عنوان یکی از مهم‌ترین اصول قانون جزا شناخته شده و مسئولیت اثبات ادعا در قانون مقرر نشده و در نتیجه در معرض تعبیرات متفاوتی قرار گرفته است.

۲. اصول اثبات جرم به موجب قانون و عدم عطف به ماسبق مواد کیفری

^۱ پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی، ۲۵ آذر ۱۳۴۵، ۹۹۹ عهد نامه سازمان ملل ۱۷۱ (۱۳۴۶)

^۲ طبق ماده ۱۵ نظام نامه اصول جنایی مأموران اجرای قانون را تشریح میکند؛ حقوق جزایی اسلامی در مورد هر کس که در درون مرز ایران زندانی شده صدق میکند. به ماده ۳ حقوق جزایی اسلامی رجوع شود. در ضمن، طبق ماده ۴ حقوق جزایی اسلامی، صلاحیت قانونی به ایرانیانی که در خارج از کشور مرتکب جرم میشوند گسترش داده است.

اصل قانون‌مند بودن در ماده ۳۶ قانون اساسی ایران تشریح شده است. به موجب این اصل: «الف) حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد.» این حق پی‌گیر ماده ۹ پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی است. در این ماده به تصریح آمده است: «هر کس که آزادی‌اش را به خاطر توقیف یا زندانی شدن از دست بدهد، حق دارد به دادخواهی در برابر دادگاه اقدام کند، تا دادگاه بتواند بی‌درنگ تصمیمی در مورد قانونی بودن دستگیری فرد بگیرد و در صورت قانونی نبودن توقیف، دستور آزادی فرد را بدهد.»

علاوه بر این، در قانون ایران، حفاظت از اشخاصی تصریح گردیده است که مرتکب عملی غیرقانونی در زمانی شده‌اند که ارتکاب آن جنبه غیرقانونی نداشته است. اصل عدم عطف به ماسبق که اصل قانون‌مند بودن را کامل می‌کند، صریحاً در قانون اساسی ایران درج گردیده است.

در اصل ۱۶۹ قانون اساسی ایران چنین آمده است: «هیچ فعلی یا ترک فعلی به استناد قانونی که بعد از آن وضع شده است، جرم محسوب نمی‌شود.» لیکن با این حال در برخی از موارد، حقوق جزای اسلامی این اصل مهم را زیر پا گذاشته شده است. برای مثال، در ماده ۶۳۸ حقوق جزای اسلامی، هیچ تمایزی بین حرام (عملی که طبق حقوق اسلامی ممنوع باشد) که در قانون توضیح داده شده است و «اعمال غیرقانونی»، به چشم نمی‌خورد. در واقع هرکس می‌تواند برای جرمی که بر طبق قوانین ایران مستوجب جزا و کیفر نیست ولی قاضی آن را حرام دانسته، به مجازات کیفری متهم و محکوم شود.^۱ اصول قانون‌مند بودن این تضمین را به وجود می‌آورد که هر فرد بتواند عمل کیفرناشدنی را بشناسد.

با همة اینها، گستره دقیق فعل حرام در قانون توضیح داده نشده است و قاضی برای اثبات فعل باید به علوم حقوقی اسلامی رجوع، و سپس مجرم را محکوم کند. این کار می‌تواند حقوق بازداشت‌شدگان را به مخاطره افکند و در نتیجه مغایر با اصل قانون‌مندی است.

۳. حقوق بازداشت‌شدگان و محکومان، قبل از دادرسی

حقوق مربوط به حکم احضار به دادگاه : طبق قوانین ایران هیچ کس نمی‌تواند بدون دلیل بازداشت شود. در اصل ۳۲ قانون اساسی چنین ذکر شده است:

«هیچ کس را نمی‌توان دستگیر کرد، مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ و تفهیم شود و حداکثر ظرف مدت بیست و چهار ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال و مقدمات محاکمه، در اسرع وقت فراهم گردد. متخلف از این طبق قانون مجازات می‌شود.»

همین حق در ماده ۹ (۲) پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) بدین نحو درج شده است: «هر فردی که بازداشت شود، باید بی‌درنگ در زمان بازداشت از دلایلی که موجب این امر شده است، همچنین از اتهاماتش مطلع شود.»

^۱ بر طبق ماده 638 قانون جزای اسلامی، «هر کس - چه مرد، چه زن - به طرزی علنی و آشکار و در معرض عموم دست به فعل حرام بزند، جدای از مجازات برای این فعل، باید به مدت 10 تا 60 روز در زندان به سر ببرد و متحمل 74 ضربه شلاق شود...»

گرچه در قوانین ایران حقوق مربوط به حکم احضار به دادگاه به رسمیت شناخته شده، اما حق دادخواست برای حکم احضار به دادگاه مقرر نگردیده است: و از این رو چه بسا بازداشت‌شدگانی که حقوق‌شان در مورد مطلع شدن از اتهامات پایمال شده است، این اختیار را نداشته باشند که از دادگاه یا دولت بخواهند تا اتهام(های)شان را سریعاً توضیح دهند.

حق وکیل گرفتن: بر اساس قانون ایران هر فردی این حق را دارد که وکیل مورد علاقه خود را در تمامی امور و مراحل دادگاه انتخاب کند. بر طبق اصل ۳۵ قانون اساسی ایران، «در همه دادگاه‌ها طرفین دعوی حق دارند برای خود وکیل انتخاب کنند و اگر توانایی انتخاب وکیل را نداشته باشند، باید برای آنها امکانات تعیین وکیل فراهم گردد».

این در حالی است که حق انتخاب وکیل، که در تمامی دادگاه‌ها به "متهم داده شده"، با ماده ۱۲۸ نظامنامه اصول جنایی محدود گردیده است.

گرچه در ماده ۱۲۸ حضور وکیل متهم در طول بازپرسی امری است پذیرفته شده، اما این حق در یادداشت توضیحی یا تبصره این ماده، به نوعی مشروط شده است. در تبصره یا یادداشت توضیحی قید شده است که در موارد "محرمانه و در مواردی که به تصمیم قاضی، حضور فردی دیگر - از جمله وکیل - ممکن است تولید "فساد" و مفسده کند و یا اصول و روند محاکمات را دچار وقفه سازد، یا در جرم‌هایی که علیه امنیت ملی هستند، حضور وکیل به اجازه آن دادگاه بستگی خواهد داشت".^۱ این توضیح گسترده، قدرتی نامحدود به دولت و شاکیان می‌دهد تا حق قانونی هر فرد بازداشت‌شده را برای گرفتن وکیل و ایستادن در برابر زورگویی‌های غیرقانونی را خنثی سازند. از این رو، از دیدگاه بسیاری، پیروی دادگاه‌های ایران از یادداشت توضیحی ماده ۱۲۸، موجب پایمال و تضییع حقوق زندانیان و محکوم‌شدگان می‌گردد.

با کوشش محمد خاتمی رئیس‌جمهور پیشین ایران، قانون محافظت از حقوق شهروندان و احترام به آزادی‌های مدنی ("قانون محافظت از شهروندان") در روز سیزدهم اردیبهشت ۱۳۸۳ در مجلس ششم ایران به تصویب رسید و روز بعد مورد قبول شورای نگهبان قانون اساسی قرار گرفت. در ماده ۳ این قانون، دادگاه‌ها ملزم شده‌اند که حق متهم را برای دفاع از خود رعایت کنند و فرصت گرفتن وکیل و کارشناس را نیز برای وی فراهم آورند. گرچه در ماده ۳ قانون محافظت از حقوق شهروندان، محدودیت‌های قید شده در ماده ۱۲۸ قانون جزای اسلامی از میان برداشته شده است، لیکن دادگاه‌ها این ماده قانونی را اجرا نکرده‌اند.

تحریم شکنجه و دیگر شیوه‌های فشار و زورگویی

طبق قوانین ایران، ماموران اجرای قانون حق ندارند که "از شکنجه برای گرفتن اعتراف به جرم و یا برای دریافت اطلاعات استفاده کنند".^۲ در اصل ۳۸ قانون اساسی ایران، چنین تصریح شده است: «هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار و یا کسب اطلاع ممنوع است. اجبار شخص به شهادت، اقرار یا

^۱ ن. ک. ماده ۱۲۸ نظام‌نامه اصول جنایی

^۲ ماده ۳۸، قانون اساسی

سوگند، مجاز نیست و چنین شهادت و اقرار و سوگندی فاقد ارزش و اعتبار است. متخلف از این اصل طبق قانون مجازات می‌شود.¹

در قانون حفاظت از حقوق شهروندان، مواد ویژه‌ای برای ممنوعیت شکنجه و استفاده از زور برای بازداشت‌شدگان و زندانیان در نظر گرفته شده است. در این قانون دقیقاً توضیح داده شده است که گرچه زندانی در حبس است و بازجویی شده و تحقیقات نیز در مورد وی صورت گرفته است، اما مأموران اجرای قانون به هیچ وجه نباید به زندانیان و بازداشت‌شدگان آسیب برسانند²، آنها را به مکان‌های ناشناخته ببرند³، سرشان را بپوشانند⁴ و یا از شکنجه و زور برای دریافت اقرار به گناه و جرم، یا گرفتن اطلاعات استفاده کنند⁵.

قانون اساسی نه تنها استفاده از شکنجه و زور را ممنوع برشمرده است، بلکه حتی تهمت زدن به نیکنامی و حرمت زندانیان و بازداشت‌شدگان را هم محکوم می‌کند. در ماده ۳۹ قانون اساسی ایران چنین تصریح شده است: «هتک حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر، بازداشت، زندانی یا تبعید شده، به هر صورت که باشد ممنوع و موجب مجازات است.»⁶

این الزام و تعهد در پیمان بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی (ICCPR) نیز مورد تحلیل قرار گرفته است. به موجب ماده ۷ پیمان مذکور، «هیچ فردی نباید شکنجه ببیند و یا در معرض مجازات یا رفتار بیرحمانه، غیرانسانی و تحقیرکننده قرار گیرد. به ویژه، هیچ فردی نباید بدون رضایت در معرض آزمایش تجربه‌های پزشکی یا علمی قرار گیرد.»

۴. حقوق بازداشت‌شدگان و محکومان در زمان دادرسی و محاکمه

در قانون اساسی تأکید شده است که تمام دادرسی‌ها می‌بایست به صورت علنی برگزار شوند و مردم عادی هم بتوانند بی هیچ قید و محدودیتی در آنها حضور داشته باشند⁷. با این حال اگر دادگاه تشخیص دهد که دادرسی علنی از لحاظ اخلاقی و نظم و ترتیب همگانی زیان‌آور خواهد بود، یا در صورتی که مورد مناقشه خصوصی باشد، طرفین مناقشه می‌توانند برای برگزاری دادرسی غیرعلنی درخواست کنند.⁸ همچنین دادگاه موظف به ارائه حکمی منطقی با رجوع به مواد و اصول قانونی است.⁹ قضات موظف‌اند در هر مورد بر مبنای قوانین مدون و مصوب، قضاوت کنند.¹⁰ در هر جا که منبع و مرجع ذیصلاح قانونی دست اول وجود نداشته باشد، به تصریح قوانین ایران، قاضی می‌بایست حکمش را بر مبنای منابع

¹ ماده ۳۸، همان

² ماده ۶، قانون حفاظت از حقوق شهروندان

³ ماده ۷، همان

⁴ ماده ۷، همان

⁵ ماده ۹، همان

⁶ ماده ۳۹، قانون اساسی

⁷ ماده ۱۶۵، همان

⁸ ماده ۱۶۵، همان

⁹ ماده ۱۶۶، همان

¹⁰ ماده ۱۶۷، همان

مصوب و فتاوی موثق اسلامی صادر کند.¹ با همه اینها، همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، تعیین مجازات برای عملی که بر خلاف قانون نیست، اصل قانون‌مند بودن جرایم را، ولو بر مبنای معیارهای تصدیق شده اسلامی هم باشند، خدشه‌دار می‌سازد.

مجازات‌های قانونی

در قانون کیفری یا جزای اسلامی صریحاً چنین آمده است: «هر کارمند یا مسئول دولت که به طور غیرقانونی موجب تضییع حقوق مندرج در قانون اساسی برای مردم شود، محکوم به گذراندن دوران حبس بین ۶ ماه تا ۳ سال خواهند بود، و افزون بر آن، از شغل دولتی‌شان نیز به مدت ۳ تا ۵ سال برکنار خواهند شد.»² به علاوه، در قانون اساسی ایران، شخص قاضی مسئول ضرر و زیان اخلاقی و مالی برشمرده شده است. اصل ۱۷۱ قانون اساسی چنین تصریح می‌کند: «هرگاه در اثر تفسیر یا اشتباه قاضی در موضوع حکم یا در تطبیق حکم بر مورد خاص، ضرر مادی یا معنوی متوجه کسی گردد، در صورت تقصیر، مقصر طبق موازین اسلامی ضامن است و در غیر این صورت خسارت به وسیله دولت جبران می‌شود، و در هر حال از متهم اعاده حیثیت می‌گردد.»

اگر فردی به صورت غیرقانونی بازداشت شده باشد و برای این بازداشت به مأموران اجرای قانون شکایت کرده باشد، مأموران موظف به استماع و رسیدگی به شکایت او هستند.³ در غیر این صورت، چنانچه مأموران اجرای قانون به استماع و رسیدگی به شکایت نپردازند و در نتیجه نتوانند مبنای قانون‌مند بودن آن را به اثبات برسانند، بر طبق قانون می‌بایست به مدت ۳ تا ۵ سال از مشاغل دولتی‌شان کناره‌گیری کنند.⁴

همچنین در قانون کیفری یا جزای اسلامی صریحاً قید شده است که چنانچه مسئولان زندان‌ها از تحویل شکایت‌ها به مراجع قانونی ذی‌صلاح امتناع ورزند، به حبس به مدت ۲ ماه تا ۲ سال محکوم خواهند شد.⁵

به علاوه، چنانچه مسئولان و کارمندان قضائی و غیرقضائی فرد بازداشت‌شده را به منظور گرفتن اعتراف و اقرار شکنجه دهند یا آسیب جسمی به وی وارد سازند، علاوه بر قصاص،⁶ بر حسب مورد، به ۶ ماه تا ۳ سال حبس در زندان محکوم خواهند شد.⁷

اگر کسی امر به رفتار غیرقانونی در موارد پیش‌گفته کند، فقط کسی که آن دستور را داده است به زندان محکوم خواهد شد.⁸ حال در صورتی که متهم، جان خود را به خاطر آسیب بدنی و شکنجه از دست بدهد،

¹ همان

² قانون جزای اسلامی، ماده 570

³ قانون جزای اسلامی، ماده 572

⁴ پیشین

⁵ همان، ماده 574

⁶ با استناد به ماده 294 قانون جزای اسلامی، قصاص به منزله توان یا خسارتی جبرانی است که فرد قاتل، یا کسی که آسیب بدنی شدید زده است، موظف به دادن آن به فرد قربانی یا خانواده اوست.

⁷ همان، ماده 578

⁸ همان

شخص مرتکب جرم در معرض کیفر قتل قرار خواهد گرفت.¹ شخصی هم که دستور آسیب بدنی و شکنجه را در این مورد صادر کرده است، برای عمل قتل به مجازات خواهد رسید.²

پس‌گفتار یا مؤخره

حفاظت‌های قانونی مندرج در نظام‌نامه قانونی ایران برای مردم، می‌توانند به میزان زیادی از حقوق زندانیان و محکومان محافظت کنند. لازم به تأکید است که نظام‌نامه قانونی و باکفایت و عاری از هرگونه تبعیض، سنگ زیربنای حکومت در هر کشور به شمار می‌آید. همان‌گونه که در این متن روشن گردید، چارچوبی که برای حفظ حقوق زندانیان و محکومان در ایران تعیین شده تقریباً کامل است، لیکن وجود فساد در میان مجریان قانون، این چارچوب را بی‌اثر ساخته است.

در مورد کانون وکلای ایرانی در آمریکا

کانون وکلای ایرانی در آمریکا (IABA) که در سال ۲۰۰۰ در ناحیه موسوم به «دیس‌تریکت کلمبیا» بنیان نهاده شد، مؤسسه‌ای است غیرانتفاعی و معاف از مالیات (مطابق بخش (C) ۵۰۱ (۳) نظام‌نامه درآمدهای درون‌مرزی). کانون وکلای ایرانی در آمریکا با اهداف خیریه رفاهی، آموزشی و شغلی تأسیس شده است، که از آن جمله‌اند ارتقای اجتماعی-اقتصادی و شغلی جماعت ایرانی-امریکایی، به همراه کل آحاد جامعه. اداره یا ستاد مرکزی این کانون در واشینگتن دی. سی. استقرار یافته است، و با این حال IABA سازمانی است ملی که با گردآوری مواد مندرج در قانون محلی، در پی ارتقای روابط شغلی و اجتماعی در سرتاسر ایالات متحد امریکاست. این کانون ابتدا با چهار عضو آغاز به کار کرد، و امروزه اعضای آن که متشکل از وکیلان و همچنین دانشجویان حقوق در رده کشوری است، به بیش از ۶۰۰ نفر رسیده است. با اینکه بخش عمده اعضای IABA در واشینگتن دی. سی.، نیویورک و کالیفرنیا مستقرند، لیکن محل استقرار بسیاری از اعضا نیز دیگر ایالت‌هاست. هیئت مدیره و کارکنان IABA از میان اعضای برجسته جامعه حقوقی ایرانی-امریکایی دستچین و برگزیده شده‌اند و در نتیجه این سازمان مفتخر به دارا بودن بالاترین اعتبار و صداقت شغلی است. برای دریافت اطلاعات بیشتر، ن. ک. این نشانی:

<http://www.iaba.us>

اطلاعاتی درباره متون مقدماتی IABA

کانون وکلای ایرانی در آمریکا - با کوتاه‌نوشت IABA - سازمانی است مستقل و غیرمذهبی، و بی هیچ وابستگی به هر سازمان دیگر. IABA در زمره گروه‌های هوادار یا گروه‌های فشار قرار ندارد و در وهله نخست، سازمانی است آموزشی. بدین ترتیب هدف IABA همانا تعلم و تربیت و همچنین آگامسازي جماعت ایرانی-امریکایی در زمینه مسائل و موضوعات قانونی مورد نظر است. تا کنون IABA به انتشار دو متن

¹ همان

² همان

مقدماتی دیگر نیز اقدام کرده است، که اینها هستند: متن مقدماتی 1- کمک‌های انسانی بر طبق مقررات «اداره دارایی‌های خارجی»¹ و (OFAC)؛ و متن مقدماتی 2- پیامدهای مهاجرتی محکومیت جزایی. در زمان حاضر IABA در کار فراهم ساختن متون مقدماتی دیگری در زمینه تصویب قوانین در ایران و دیگر مسائل و موضوعات مهاجرتی مرتبط و وابسته به آن است. این متون مقدماتی تنها به منظور بحث و تبادل نظر فراهم می‌آیند، و نمی‌بایست به مثابه مشاور حقوقی به کار گرفته شوند.

---

¹Office of Foreign Assets